	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	**ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ПАТОЛОГІЇ**
Освітньо-професійна програма	Медико-профілактична справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	223 Медсестринство
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Статус освітнього компонента	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік навчання / семестр	БЗСО (9 класів): третій рік VI семестр, четвертий рік VII семестр;
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів - 6 Усього 180 годин Лекції - 20 годин — Практичні заняття - 100 години Самостійна робота - 60 годин.
Викладач	Соколюк Володимир Леонідович
E-mail	v.sokolyuk@krmedkol.com
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	Освітній компонент «Основи медсестринства у внутрішній медицині та професійні патології» спрямований на формування у здобувачів освіти загальних та спеціальних фахових компетентностей майбутньої професійної діяльності сестер медичних/братів медичних, формування холістичного бачення своєї майбутньої професії та реалізація концепції освіти протягом життя.
Мета та завдання курсу	Метою вивчення дисципліни «Основи медсестринства у внутрішній медицині та професійні патологі» є набуття загальних та спеціальних фахових компетентностей майбутньої професійної діяльності сестер медичних/братів медичних, формування холістичного бачення своєї майбутньої професії та реалізація концепції освіти протягом життя. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи медсестринства у внутрішній медицині та професійні патологі» є формування системи знань, професійних умінь та практичних навичок, що складають основу майбутньої професійної діяльності. Ключовим завданням дисципліни «Основи

	медсестринства у внутрішній медицині та професійні патології», як невід'ємної компоненти сучасної фахової медичної освіти, є створення умов для набуття здобувачами освіти широкого спектру професійних компетенцій і закріплених практичних навичок задля здатності виконувати майбутню професійну діяльність: спілкуватись та співпрацювати з пацієнтом та його оточенням, обирати обгрунтовані рішення, динамічно адаптуватись до важких життєвих і професійних ситуацій, працювати в мультидисциплінарній команді, бездоганно виконувати медсестринські маніпуляції та процедури, застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. З урахуванням стану професійної захворюваності на підприємствах Кривого Рогу та Криворізького району, актуальності питань профілактики професійної патології в регіоні задля збереження працездатного населення, в програмі окремо створена тема "Професійні захворювання та отруєння" Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» та освітньо-професійною програмою «Медико-профілактична справа»: *ЗК2* Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. *ЗК3* Усвідомлення рівних можливостей гендерних проблем. *ЗК4* Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. *ЗК5* Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. *ЗК8* Здатність до міжособистісної взаємодії. *СК1* Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. *СК2* Здатність до вміння задовольняти потреби

	пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта. *СК3* Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності. *СК4* Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу. *СК5* Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами. *СК6* Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. *СК7* Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства. *СК8* Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності. *СК9* Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності. *СК10* Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. *СК11* Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

	СК12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). *СК13* Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів. *СК14* Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології. *СК15* Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію. *ДСК1* Здатність до вміння використовувати професійно-профільовані знання для обробки динамічних, кількісних та якісних даних методами медичної статистики. *ДСК2* Здатність до використання здобутих теоретичних знань та практичних навичок для оволодіння методами санітарно-гігієнічних досліджень, умов для гарантування безпеки, охорони здоров'я, навчання, виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей. *ДСК3* Здатність до застосування професійно-профільованих знань під час лабораторного дослідження мікробіологічних об'єктів, чинників навколишнього та виробничого середовища, взяття проб і біологічного матеріалу. *ДСК4* Здатність до застосування методів контролю, спостереження, опису, ідентифікації та класифікації об'єктів предмета санітарно- епідеміологічної діяльності. *ДСК5* Здатність до розпізнавання випадків харчових отруєнь, професійної патології, спалахів інфекційних, паразитарних та особливо небезпечних захворювань, прогнозувати їхні наслідки, проводити епідеміологічне обстеження осередків.
Програмні результати навчання	*РН1.* Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації. *РН2.* Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

	РН3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. *РН4.* Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами. *РН5.* Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. *РН6.* Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. *РН7.* Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності. *РН8.* Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта. *РН9.* Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах. *РН10.* Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії. *РН11.* Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності. *РН12.* Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги. *РН13.* Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу. *РН15.* Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів. *РН16.* Вживати заходи, спрямовані на специфічну та

	неспецифічну профілактику захворювань. *РН17.* Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності. *РН18.* Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення. *РН19.* Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню. *ДРН1.* Здійснювати різні види контролю за об'єктами, що підлягають санітарно-епідеміологічному контролю, з метою визначення можливих чинників ризику та їхнього впливу на стан здоров'я населення. *ДРН2.* Визначати можливі чинники ризику захворювань інфекційної та неінфекційної природи, їхній вплив на стан здоров'я населення, аналізувати та узагальнювати результати діяльності, розробляти заходи спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення та оздоровлення навколишнього середовища. *ДРН3.* Брати участь в проведенні попереджувально-профілактичних заходів, поточного санітарного та епідеміологічного нагляду, протиепідемічних та карантинних заходів, дотримання вимог інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я з метою забезпечення збереження навколишнього та виробничого середовища. *ДРН4.* Розслідувати випадки харчових отруєнь, професійної патології, спалахів нозокоміальних інфекційних, паразитарних та особливо небезпечних захворювань. *ДРН5.* Здійснювати дезінфекційні, дезінсекційні, дератизаційні заходи та проводити контроль за стерилізацією, користуючись нормативними документами.

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. роб.
1	Історія розвитку медсестринства у внутрішній медицині. Поняття про хворобу Принципи надання лікувально-	2	

	профілактичної допомоги населенню в Україні. Поняття професійні хвороби			
	Принципи організації та методи надання лікувально профілактичної допомоги пацієнтам		2	
	Організація та проведення попередніх та періодичних медичних оглядів.		2	
2	Методи обстеження пацієнта в клініці внутрішніх хвороб. Медсестринське обстеження. Хвороби та професійні патології органів дихання. Бронхіти, бронхоектатична хвороба, емфізема легень. Бронхіальна астма. Пневмоконіози.	2		
	Суб'єктивні методи обстеження		2	
	Об'єктивні методо обстеження		2	
	Підготовка пацієнтів до лабораторних методів обстеження		2	
	Пневмонія. Задоволення потреб пацієнта.		2	
	Абсцес легень. Задоволення потреб пацієнта.		2	
	Рак легень Задоволення потреб пацієнта.		2	
	Пневмосклероз. Задоволення потреб пацієнта.		2	
	Профілактика туберкульозу. Роль медсестри в її проведенні.		2	
3	Основні симптоми, синдроми та методи діагностики захворювань серцево-судинної системи. Атеросклероз. Ішемічна хвороба серця. Стенокардія. Гострий коронарний синдром та інфаркт міокарда перша медична допомога	2		
	Уявлення про кардіоміопатії. Задоволення потреб пацієнта		1	
	Кардіосклероз		2	
	Аритмії та блокади серця. Окремі клінічні форми порушень ритму серця, їх діагностика		3	
4	Артеріальна гіпертензія. Гіпертонічний криз. Гостра судинна та серцева недостатність. Задоволення потреб пацієнта.	2		
	Гіпертензивні кризи Перша медична допомога		2	
	Нейроциркуляторна дистонія		2	
	Міокардити. Ендокардити. Перикардити		2	
5	Анатомо-фізіологічні особливості травної системи Основні клінічні симптоми хвороб органів травлення.Гострий та хронічні гастрити. Виразкова хвороба шлунка та 12-ти палої кишки.	2		
	Хронічний ентерит		2	
	Хронічний коліт		2	
6	Панкреатит. Гепатит. Цироз печінки. Печінкова недостатність. Задоволення потреб пацієнта. Невідкладні стани у гастроентерології	2		
	Хронічний холецистит		2	
	Жовчнокам'яна хвороба		2	

7	Основні клінічні симптоми та методи діагностики захворювань нирок і сечовивідних шляхів. Гломерулонефрит. Пієлонефрит Нирковокам'яна хвороба. Задоволення потреб пацієнта.	2		
	Сечокам'яна хвороба		2	
	Цистит		2	
	Хронічна хвороба нирок		2	
	Амілоїдоз нирок		2	
8	Основні клінічні симптоми та синдроми дифузних захворювань сполучної тканини та хвороб суглобів Ревматична хвороба. Ревматоїдний артрит. Системний червоний вовчак. Системна склеродермія	2		
	Деформуючий остеоартроз		2	
9	Захворювання ендокринної системи та обміну речовин. Цукровий діабет. Захворювання щитоподібної залози. Задоволення потреб пацієнта.	2		
	Глікемічні коми (гіперглікемічна, гіпоглікемічна)		2	
	Ендемічний зоб		2	
	Ожиріння. Задоволення потреб пацієнта.		2	
10	Поняття про професійні хвороби та професійні шкідливості. Професійні захворювання та отруєння. Професійні хвороби, спричинені дією фізичних факторів. Алергічні захворювання.	2		
	Анафілактичний шок, набряк Квінке, кропив'янка		2	
	Професійні захворювання та ризики у діяльності медичних працівників (інфекційні ризики, емоційне вигорання).		2	
	Разом	20	60	

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Години
01	Поняття про хворобу її етіологію, періоди, діагностику, клінічний та медсестринський діагноз лікування та профілактика. Методи обстеження пацієнта в клініці внутрішніх хвороб.	4
02	Інструментальні методи обстеження.Підготовка пацієнта долабороторних методів обстеження.Анатомо-фізіологічні особливості органіа дихання. Основні клінічні симптоми хвороб органіа дихання	4
03	Задоволення потреб пацієнта при бронхітах, бронхоектатичії хворобі, емфіземі легень та бронхіальній астмі.	4
04	Задоволення потреб пацієнта при пневмоніях, абсцесі легень. Перша медична допомога населенню при гострій дихальній недостатності.	4
05	Задоволення потреб пацієнта при раку легень, пневмосклерозі. Перша медична допомога населенню при пораненнях грудної клітки в умовах воєнного часу	4

06	Туберкульз легень Задоволення потреб пацієнта та методах його профілактики..Профілактика інфікування при проведенні догляду за пацієнтами.	4
07	Задоволення потреб пацієнта при плевритах.Професійні захворювання легень. Пневмоканіоз. Профілактика професійних захворювань легень в Україні	4
08	Підсумковий контроль.	2
09	Основні симптоми, синдроми та методи діагностики захворювань серцево-судинної системи. Атеросклероз. Ішемічна хвороба серця. Характеристика окремих клінічних форм ІХС Стенокардія.	4
010	Гострий коронарний синдром та інфаркт міокарда,ускладнення, перша медична допомога. Уявлення про кардіоміопатії. Задоволення потреб пацієнта. Кардіосклероз	4
011	Аритмії та блокади серця. Окремі клінічні форми порушень ритму серця, їх діагностика	4
012	Артеріальна гіпертензія. Гіпертонічний криз. Гостра судинна та серцева недостатність. Задоволення потреб пацієнта.	4
013	Нейроциркуляторна дистонія.Задоволення потреб пацієнта при міокардиті, інфекційному ендокардиті, перикардиті. Задоволення потреб пацієнта	4
014	Основні клінічні симптоми захворювань органів травлення Гострий та хронічниц гастрит Виразкова хвороба шлунка та 12-ти палої кишки.	4
015	Гострий та хронічний гепатит. Цироз печінки. Печінкова недостатність. Задоволення потреб пацієнта.	4
016	Хронічний холецистит.Панкреатит Жовчнокам'яна хвороба. Хронічний ентерит. Хронічний коліт. Невідкладні стани у гастроентерології	4
017	Основні клінічні симптоми та методи діагностики захворювань нирок і сечовивідних шляхів. Гострий та хронічниц гломерулонефрит. Задоволення потреб пацієнта.	4
018	Гострий та хронічний пієлонефрит.. Задоволення потреб пацієнта. Задоволення потреб пацієнта при сечокам'яна хворобі.	4
019	Цистит.Гостра і хронічна ниркова недостатність. Амілоїдоз нирок. Задоволення потреб пацієнта.	4
020	Ревматична хвороба. Ревматоїдний артрит. Задоволення потреб пацієнта.	4
021	Системний червоний вовчак. Системна склеродермія. Деформувний остеоартроз. Задоволення потреб пацієнта.	4
022	Задоволення потреб пацієнта при гіперфункції щитоподібної залози, гіпотиреозі та ендемічному зобі.	4
023	Задоволення потреб пацієнта при цукровому діабеті. Глікемічні коми (гіперглікемічна, гіпоглікемічна). Ожиріння. Задоволення потреб пацієнта.	4
024	Професійні захворювання та отруєння. Професійні хвороби, спричинені дією фізичних факторів. Особливості обстеження хворих із професійною патологією.	4

025	Алергічні захворювання. Анафілактичний шок. Кропив'янка. Набряк Квінке. Медикаментозна алергія. Надання невідкладної медичної допомоги медичною сестрою.	4
026	Підсумковий контроль.	2
	Разом:	100 год.

Пререквізити	Основи латинської мови та медична термінологія, основи психології та міжособового спілкування, медичної етики та деонтології; основи інформаційних технологій в медицині, анатомія людини і фізіологія людини, основи медичної біології з генетикою, основи фармакології та медичної рецептури, мікробіологія з вірусологією та основами імунології, інфектологія, епідеміологія з медичною паразитологією, основи медичного права
Кореквізити	Комунальна гігієна з основами санітарної справи та загальної екології , гігієна харчування з методами санітарно-гігієнічних досліджень , безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі, гігієна праці та виробнича санітарія з методами санітарно-гігієнічних досліджень , гігієна дітей та підлітків.
Постреквізити	Основи хірургії, основи педіатрії, загальний догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка,основи медичної допомоги в умовах воєнного часу та надзвичайних ситуаціях, практична підготовка.
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, дослідницькі та інтерактивні методи навчання. Теоретична підготовка передбачає проблемні лекції, пояснення, бесіди, мультимедійний та відео супровід, участь у тренінгах з тактичної медицини. Самостійна робота передбачає опрацювання сучасних інформаційних джерел, роботу з цифровими ресурсами, виконання тестових, пошукових і професійно орієнтованих завдань, підготовку схем, таблиць та навчальних повідомлень.
Методи контролю	Усне та письмове опитування; перевірка знання теоретичного матеріалу, протоколів МОЗ, фармакологічних груп та алгоритмів першої допомоги. розв'язання тестових завдань; демонстрація виконання клінічних алгоритмів на фантомах, симуляторах чи біля ліжка хворого (зняття ЕКГ, катетеризація сечового міхура, глюкометрія, інсулінотерапія, промивання шлунка, холодова проба тощо). Формулювання медсестринських діагнозів та складання індивідуального плану догляду. Виконання

	самостійної роботи; самооцінювання та взаємооцінювання
Види контролю	тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану

Перелік практичних навичок та умінь

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні:

Знати

- історію розвитку медсестринства у внутрішній медицині;
- систему надання лікувально-профілактичної допомоги населенню в Україні;
- методи медсестринського обстеження пацієнта в клініці внутрішніх хвороб***;***
- принципи медичної етики та деонтології;
- засоби задоволення потреб пацієнта при різних захворюваннях терапевтичного профілю;
- основні симптоми і синдроми при патології:
  - органів дихання;
  - серцево-судинної системи;
  - органів травлення;
  - нирок та сечовивідних шляхів;
  - сполучної тканини;
  - системи крові;
  - ендокринної системи;
  - імунної системи
- основні симптоми і синдроми при професійній патології;
- методи діагностики у внутрішній медицині, їх діагностичне значення, роль медичної сестри/брата в підготовці пацієнтів та участь в їх проведенні;
- основні принципи та засоби лікування внутрішніх хвороб, роль медичної сестри/брата в ефективному лікуванні;
- особливості застосування фармакологічних засобів у професійній діяльності;
- методи спостереження та догляду за пацієнтами, роль медичної сестри/брата медичного в проведенні;
- особливості супроводу терапевтичного пацієнта;
- основи лікувального харчування;
- професійні стандарти та нормативно-правові акти;
- заходи і засоби інфекційної та особистої безпеки у процесі професійної діяльності;
- правила охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Студенти повинні вміти:

- обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин;
- розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров’я і його змін;
- застосовувати стандарти операційних процедур (СОП);
- задовольняти потреби пацієнта:
  - виконувати медсестринське обстеження і медсестринську діагностику;
  - проводити підготовку пацієнтів до діагностичних досліджень;

- планувати і виконувати медсестринські втручання;
- проводити корекцію індивідуальних планів догляду за пацієнтом;
- визначати і вирішувати проблеми пацієнта;
- здійснювати медсестринський догляд;

— застосовувати лікарські засоби за призначенням лікаря;

— створювати безпечне лікарняне середовище;

— дотримуватись лікувально-охоронного режиму;

— надавати невідкладну першу медичну (долікарську) допомогу при:

- нападі бронхіальної астми (гострому нападі задишки);
- кровохарканні та легеневій кровотечі;
- гіпертонічному кризі;
- нападі стенокардії;
- гострому інфаркті міокарда;
- гострій серцевій недостатності;
- гострій судинній недостатності;
- кропив'янці;
- набряку Квінке;
- анафілактичному шоці;
- шлунково-кишковій кровотечі;
- печінковій кольці;
- нирковій кольці;
- гіперглікемічній комі;
- гіпоглікемічній комі

— здійснювати супровід пацієнта;

— застосувати професійні стандарти та нормативно-правові акти в професійній діяльності;

— вести медичну документацію;

— проводити профілактичну роботу;

— надавати консультативну допомогу, співпрацювати з пацієнтом та його оточенням, навчати само-та взаємодогляду;

— дотримуватись інфекційної безпеки у процесі здійснення професійної діяльності;

— дотримуватись правил охорони праці та техніки безпеки.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Принципи організації, методи та критерії якості надання лікувально-профілактичної допомоги населенню в Україні.
2. Медична етика та деонтологія як провідна складова в роботі сестри медичної/брата медичного.
3. Суб'єктивний та об'єктивні методи обстеження пацієнтів. Медсестринське обстеження.

4. Основні прояви захворювань органів дихання, провідні симптоми та синдроми, методи діагностики.
5. Бронхіт гострий. Основні етіологічні чинники. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
6. Бронхіт хронічний. Основні етіологічні чинники. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
7. Бронхоектатична хвороба. Основні етіологічні чинники. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
8. Бронхіальна астма. Роль алергенів у виникненні захворювання. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта в різні періоди перебігу захворювання. Принципи лікування та профілактики.
9. Пневмонія. Основні етіологічні чинники. Класифікація (позалікарняна, нозокомінальна). Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
10. Плеврит сухий та ексудативний. Основні етіологічні чинники. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
11. Абсцес легенів. Основні етіологічні чинники. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта в різні періоди перебігу захворювання. Принципи лікування та профілактики.
12. Емфізема легень і пневмосклероз. Основні етіологічні чинники. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
13. Туберкульоз легень. Основний етіологічний чинник. Групи ризику. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Супровід пацієнта. Специфічна та неспецифічна профілактика. Професійні стандарти та нормативно-правові акти щодо протидії туберкульозу.
14. Рак легень. Основні етіологічні чинники. Групи ризику. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта в різних стадіях раку легень. Особливості супроводу пацієнта. Принципи лікування та профілактики. Невідкладна долікарська медична допомога при кровохарканні та легеневій кровотечі.
15. Пневмоконіоз. Класифікація за етіологічною ознакою. Силікоз. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта в різні періоди перебігу захворювання. Принципи лікування та профілактики.
16. Основні ознаки захворювань серцево-судинної системи, провідні симптоми та синдроми.
17. Артеріальна гіпертензія. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при гіпертонічній хворобі. Принципи лікування та профілактики. Основні клінічні ознаки гіпертонічного кризу, невідкладна долікарська медична допомога.
18. Атеросклероз. Чинники ризику. Проблеми пацієнта в залежності від форми атеросклерозу. Принципи діагностики, лікування, профілактики.
19. Ішемічна хвороба серця. Етіологія. Класифікація. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта в залежності від функціонального класу стенокардії. Невідкладна долікарська медична допомога в разі нападу болю. Принципи профілактики.
20. Гострий інфаркт міокарда. Медсестринське обстеження, діагностика та супровід

пацієнта з неускладненим інфарктом міокарда. Роль медичної сестри в проведенні діагностичних досліджень, лікуванні, реабілітації та диспансеризації пацієнтів.

21. Міокардит, ендокардит, перикардит. Етіологічні чинники. Медсестринське обстеження, діагностика та супровід пацієнта.
22. Гостра серцева недостатність: серцева астма, набряк легень. Причини розвитку. Основні клінічні прояви. Невідкладна долікарська медична допомога.
23. Гостра судинна недостатність. Причини виникнення. Основні клінічні прояви та діагностичні критерії непритомності, колапсу, шоку. Екстрена та невідкладна долікарська медична допомога.
24. Хронічна серцева недостатність. Причини розвитку. Медсестринське обстеження, діагностика та супровід пацієнта при хронічній серцевій недостатності.
25. Поняття про порушення серцевого ритму. Причини виникнення. Види аритмій. Клінічні прояви синусової тахікардії, брадикардії, екстрасистолії. Основи діагностики та лікування. Супровід пацієнтів з аритміями.
26. Основні ознаки захворювань органів травлення, провідні симптоми та синдроми.
27. Гострий гастрит. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при гострому та хронічному гастриті. Принципи лікування і профілактики.
28. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Основний етіологічний фактор. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
29. Рак шлунка. Чинники ризику. Медсестринське обстеження та проблеми пацієнта в залежності від стадії захворювання. Принципи діагностики та лікування. Профілактиці.
30. Хронічний гепатит. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при хронічному гепатиті. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування та профілактики.
31. Цироз печінки. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при цирозі печінкиі. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування та профілактики.
32. Хронічний холецистит. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при холециститі. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування та профілактики.
33. Жовчнокам’яна хвороба. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при жовчнокам’яній хворобі. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування та профілактики.
34. Хронічний панкреатит. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування та профілактики.
35. Хронічний ентерит. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування та профілактики.
36. Хронічний коліт. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування та профілактики.
37. Основні клінічні ознаки захворювань нирок і сечовивідних шляхів, провідні симптоми та синдроми.
38. Гломерулонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринське обстеження,

діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування і профілактики.

39. Пієлонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування і профілактики.
40. Сечокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та невідкладна долікарська медична допомога під час нападу ниркової кольки. Профілактика захворювання.
41. Хронічна хвороба нирок. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування і профілактики.
42. Цистит. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при циститі. Принципи лікування. Профілактика.
43. Основні клінічні ознаки ревматичних та системних захворювань сполучної тканини.
44. Ревматична хвороба. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування. Профілактика.
45. Ревматоїдний артрит. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування. Профілактика.
46. Системний червоний вовчак. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування. Профілактика.
47. Системна склеродермія. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування. Профілактика.
48. Деформуючий остеоартроз. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Основні діагностичні дослідження. Принципи лікування. Профілактика.
49. Основні клінічні ознаки захворювань ендокринної системи та обміну речовин, провідні симптоми та синдроми.
50. Дифузний тиреотоксичний зоб. Визначення. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
51. Гіпотиреоз. Визначення. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Принципи лікування та профілактики.
52. Ендемічний зоб. Визначення. Етіологія. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта. Види профілактики.
53. Цукровий діабет. Визначення. Етіологія. Чинники ризику. Класифікація. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при цукровому діабеті. Принципи лікування, роль дієтичного харчування в комплексі лікувальних заходів.
54. Основні клінічні ознаки гіпер- та гіпоглікемічної коми, невідкладна долікарська медична допомога, супровід пацієнта.
55. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при захворюваннях наднирників (первинний альдостеронізм, феохромоцитома, хвороба Аддісона). Принципи лікування. Особливості догляду.
56. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при захворюваннях гіпофізу (хвороба Іценка-Кушінга, гігантизм, нецукровий діабет). Принципи лікування. Особливості догляду.
57. Ожиріння. Етіологія. Класифікація. Медсестринське обстеження, діагностика та

задоволення потреб пацієнта при ожирінні. Клінічні ознаки ожиріння залежно від ступеня захворювання. Принципи медикаментозного та дієтичного лікування. Профілактика.

58. Вібраційна хвороба. Етіологічні чинники. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта в залежності від клініко-рентгенологічної стадії захворювання. Засоби профілактики.
59. Променева хвороба. Медсестринське обстеження та медсестринська діагностика. Екстрена медична допомога в разі гострої променевої хвороби.
60. Професійні інтоксикації свинцем та пестицидами (хлорорганічними, фосфорорганічними, ртутьорганічними та миш'яковмісними сполуками). Медсестринське обстеження та медсестринська діагностика. Невідкладна долікарська медична допомога в разі гострого отруєння. Засоби профілактики.
61. Основні типи алергійних реакцій. Медсестринське обстеження, діагностика та задоволення потреб пацієнта при полінозі, кропив'янці, харчовій алергії. Принципи лікування, роль гіпоалергенної дієти та елімінаційного режиму.
62. Основні клінічні ознаки, супровід пацієнта та профілактика медикаментозної алергії.

Політика курсу

Опанування освітнього компонента «Основи медсестринства у внутрішній медицині та професійні патології» передбачає активну участь в освітньому процесі. Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати лекційні та практичні заняття в повному обсязі. Жодна форма порушення академічної доброчесності не приймається. Роботи здобувачів освіти повинні бути результатом самостійних, їх власних досліджень чи міркувань. Під час виконання письмових контрольних робіт, підсумкових робіт, тестування, користування зовнішніми джерелами заборонено. Явні ознаки академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування.. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці і деонтології.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Основи медсестринства у внутрішній медицині та професійні патології» за ОПП «Сестринська справа» освітньо – професійний ступінь «фаховий молодший бакалавр» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання. Оцінюються повнота і усвідомленість теоретичних знань, правильність використання протоколів надання долікарської медичної допомоги у критичних станах, володіння компетентностями сформованими на суміжних дисциплінах і вміння застосовувати в критичних ситуаціях, дотримання правил етики та деонтології.

Порядок відпрацювання пропущених занять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених зайняття та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих

компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою.
Оцінка «Відмінно» – повні, системні знання; вільне володіння термінологією; самостійне виконання практичних завдань згідно алгоритму та аналіз результатів.
Оцінка «Добре» – достатні знання; правильне виконання практичних завдань згідно алгоритму; окремі несуттєві неточності, які здобувач може виправити.
Оцінка «Задовільно» - базові знання; виконання практичних завдань згідно алгоритму із частковою допомогою викладача; наявність окремих несуттєвих помилок.
Оцінка «Незадовільно» – фрагментарні знання; труднощі виконання практичних завдань згідно алгоритму; суттєві помилки під час виконання практичних завдань; мінімальні результати навчання не досягнуті.

Критерії оцінювання тестів

Фінальна оцінка за тестові завдання встановлюється на основі відсотка правильних відповідей:

Кількість правильних відповідей в %	Оцінка
90-100%	5
89-74%	4
73-60%	3
<60%	2

Інформаційні ресурси

Основні:

1. Медсестринство у внутрішній медицині : підручник / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк, І.М. Бандура, І.В. Вібла та ін. — 6-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2023.
2. Професійні хвороби: підручник /В. А. Капустника, І. Ф. Костюк —5 видання ВСВ «Медицина» 2017
3. Невідкладна медична допомога у діяльності медичної сестри: підручник / Тарасюк В.С. Київ: Медицина, 2019.
4. Загальні поняття професійних захворювань: навч. посіб./ М.В. Рішко, Л.Б.Прилипко, Н.В. Вантюх,А.В. Кедик - Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023.46 с.

Додаткова

1. Пропедевтика внутрішньої медицини О. Г. Яворського — ВСВ «Медицина». 2020
2. Практикум з медсестринства в внутрішній медицині. Касевич Н.М. — ВСВ «Медицина». 2020
3. Екстрена та невідкладна медична допомога» (за ред. І. С. Зозулі) — ВСВ «Медицина». 2023.

Нормативно – правові джерела

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII (чинна редакція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12 (дата звернення: 13.09.2026).
2. Офіційний вебсайт Державної служби України з питань праці. URL: https://dsp.gov.ua/ (дата звернення: 13.09.2026).
3. Офіційний вебсайт Міністерства охорони здоров'я України. URL: https://moz.gov.ua/ (дата звернення: 13.09.2026).